

Csak a vízben nem

PRÓZA - TÁRCATÁR - LVI. évfolyam, 46. szám, 2012. november 16.

Csak a vízben nem félek, mondja váratlanul B. Meg a konyhában.

Ugyanis a flódniról fordultunk ide, hogy úgy mondjam, a konyhába. A flódniról, ami neki jól megy, én viszont neki sem mernék állni. Nem merek? Veszteségem pár óra munka, pár ezer forint, kétségtelen – ez akkora veszteség? Meddig akarom még dédelgetni ezt a félelmet, a flódni-alkalmatlanságomat, de tényleg. Lehet, hogy nem is ez a neve, csak a lustaság. Ami a legnagyobb bűnök, mondja Szvámi Ráma, aki apámmal egy évben született, de nemcsak azért hiszek neki. A legnagyobb bűn a tunyaság, ismétli. Milyen jó szó ez a tunya, ízlelgetem, ahogy olvasom, szinte a testét is látom a tunyának. Nálatok, keresztényeknél – mondja a szvámi – az ólés a fő bűn. Szerintem pedig a tunyaság, ez a mindennapi bűn. Őlni legfeljebb egyszer szoktatok, az az élet kiemelt pillanata. Szerintem, mondja a szvámi, amit mindennap elkövelsz, az a legnagyobb bűn. Reggel, míg az ágyadban heversz, míg az internet előtt maszatolsz, míg levelezgatsz fel s alá, meg míg másokat szapulsz, reszelsz, pletykálsz. Meg a félelmed is mindennap gyakorlod.

B. pedig azt mondja, csak a vízben nem fél, és a konyhában.

Tőlem is fél, kicsit, bár egyre kevésbé, mert lágyítom magam vele, hagyom, hogy mennyi jót tegyen velem és rajtam keresztül: több doboz régi orvosi könyvet kapok tőle, amikor éppen ez érdekel, felbecsülhetetlen adomány, mondom neki, örült érték, nem tudnám megvásárolni, mondom, például *A sebészet tankönyvét* a 19. század közepéről. Így lágyulunk, teszünk egymásért, hogy ne csak a vízben és a konyhában. Mert ugye mindkettő milyen magányos.

Elmondanám neki egyik rettegésem történetét, de sosincs rá idő, ő fontos, elfoglalt, dolgos ember, a fő bűnt nemigen gyakorolja. Még nem tudtunk összebarátkozni, pedig tudom én, integetünk már képzeletben egymásnak a túloldáról, s hogy öröm egymást észrevenni, na, kérdezném, ideje volna, nemdebár? Összebarátkozni. Most együtt mentünk színházba, amit még soha, pedig mindig ott találkozunk, de így szándékosan, megbeszélve, hogy jegyünk is legyen, közös jegyünk, így még nem. Nem példázatképpen, de azért elmondom, jó?, mennyire félttem a kutyáktól. Mert állítólag ő is. És a férfiktól, de azt majd máskor.

Pedig ott is minden a szerelemmel kezdődött, az azóta megszűnt 16-os busz megállójában, amikor őkegyelme a biciklijén – vékony kerekű, kopott és menő mai szemmel nézve, de hát nem tudnék egy vastag kerekű biciklistába beleszeretni –, engem bevárva, amikor lihegve (mit palástolok) felérek a Várba, ő csak úgy csalinkázik, tekerget, köröket tesz az úttest közepén, bátran és magabiztosan, pedig forgalom is lehetne, de nincs, lazán, valahogy öntudatlanul könnyedén, engem várva; magas, vékony férfi, szeptember eleje van, a nap is magasan áll még, és én már itt, a 16-os megállójában meglátom, főleg profilból, és tudom, ez semmi más, csakis a szerelem. Magas, vékony férfi – mindig ezt szerettem volna, gondolom, csak hát ugye, nem mertem. És ő? Már mondta, hogy szerelmes? Vagy még nem? Mert olyan, mintha mondta volna, vagy hát az egész *olyan*. Másnap kirándulni megyünk, hegyekbe, csinos rövidnadrágban kapaszkodom a meredeken, combizomból futja, szerencsére, Börzsöny, az jó, ott már voltam, de semmit sem jelent, teszem hozzá, nekem minden tér új. Nincs a térre emlékezetem, talán a félelem okán, hogy mindig eltévedek. Nem, nem megyünk jelzésen, nyugtat meg, biztonságban vagyok, én nem fogok a jelzéssel törődni, nem igaz?, amikor frissen végre szerelmes vagyok, majd ő tájékozódik, én úgysem tudok. Északi oldal, mondja, itt átkerülünk a völgybe, mondja, és hát tudom, hogy tájfutó is volt. Aztán eltévedünk. Engem nemigen zavar még, hiszen szerelmes vagyok, mondj olyat, ami zavar

ilyenkor, hát nem? Eltévedésünk sokára derül ki, ahogy ez lenni szokott, a belátás – mennyit kell arra várni, míg tényleg elismerjük azt, amit tudunk. Alkonyodik, fejlámpánk nincs, már szinte egészen sötét van, mire rátalálunk – azaz hogy ő, én oly passzív és tudatlan, csak a kezét szorítom egyre jobban – az ösvényre, aztán egy szekérútra, és végre a falu is jó messze valahol feltűnik; a gyomorremegés gyöngül, a szerelem újra erős.

A falu szélén az örök elénk szaladnak, ugatnak. Megtorpanok, nem bírok tovább menni, lebénít a félelem.

– Kiálts rájuk! – mondja, mikor bevallom, hogy a tér, az semmi, az eltévedés, de a kutyáktól gyerekkorom óta félek, vagyis hát inkább rettegek, amióta egyáltalán tudatában vagyok magamnak.

– Bántottak?

– Nem – ismerem be, bár nyilván viczorogtak felém. – És volt is kutyánk. Nem az enyém. Jaj, jönnek, menjünk innen, forduljunk vissza! – rimáncodok.

– Kiálts rájuk!

– Mit kiáltsak? – akadékoskodom, mintha a kutyák majd a szavak jelentésétől hunyászkodnának meg, s a kezét úgy szorítom, hogy fáj már. – Forduljunk vissza! – könyörgök –, menjünk másik úton.

– Nincs másik út – szögezi le, s a sötétben a hangok közelednek, csaholnak, azazhogy mi megyünk feléjük.

– Kiálts! – így győzköd addig, míg eleresztek – korai volna teljesen pánikba esni, muszáj erősnek mutatkozni kicsit – egy „Menj innen!”-t, de hallom a hangom. Színészileg reménytelen.

– Ne félelemből kiálts, hanem dühből – mondja, de én nem a kutyákra, csakis rá vagyok már dühös, hogy eltévedtünk, hogy ezen az úton jöttünk, hogy kutyákat állított elénk, ez csakis az ő hibája. – Kiálts rájuk, addig nem megyünk tovább – mondja. Megint és újra próbálkozom, de nem állunk meg, megyünk feléjük. – Több Sztanyiszlavszkijt vigyél bele! Éld át! Higgy benne! A kutya sem fog hinni neked, ha így csinálod, főleg a kutya nem!

Nem, röhögni egyáltalán nem tudok most ezen a Sztanyiszlavszkij-módszeren, amivel próbálkozik. Nem mondja, amit mondhatna, hogy te akarsz színházzal foglalkozni, te, aki ennyit nem tudsz színészetről! Még nem tartunk ott egymással, hogy szembesíthetők volnánk. Végül valahogy átmegyünk a fenevadak közt, nem ettek meg, de nem az én dicsőségem, ó, nem, nekem a düh átélése ekkor még egyáltalán nem megy. Csak a dermedt kétségbeesés. Nekem ehhez majd kell egy saját kutya, vagy több, de ez majd sokkal később lesz, mert ki gondolná ekkor, a szerelem első hetében a közös kutyát, közös kályhát, s hogy a félelmeket gyökerestől és közösen fogjuk majd, satöbbi. Ki hinné, hogy majd egyszer egy közös házba kóbor pitbullal állíthatok be, mint önjelölt kutyamentő.

Mire hazatérünk a falu másik végén a szállásra, már úgy érzem, egy Schwarzenegger van az oldalamon, bár annál ezerszer szebb a teste, egy hős lovag, egy Tarzan, Superman, aki a sárkány karmából szabadítja ki kedvesét.

– Te hogyhogy nem félsz a kutyáktól? – kérdezem csodálattal, büszkén, és tényleg értetlenül, hogy lehet a kutyáktól nem félni. Eszembe jut, amikor félve megszólított a vonaton; egymással szemben ültünk, én háttal az útiránynak, mint aki a teret csak utólag veszi tudomásul, őneki pedig hosszú lábát kellett maga alá húznia, hogy elférjünk. Azt kérdezte – zavarban, kezét tördelve, mint mindig, ha idegennel beszél, de azért bátran is, bár felettébb átlátszóan, hogy egyáltalán szóba állhasson valakivel, egyszóval színészileg Sztanyiszlavszkij szerint sem oly tökéletesen kérdezte (a számára ismeretlen lánytól), hogy jó-e az a könyv, amit most olvasok. Kortárs magyar író friss könyve, mondtam talán kioktatóan, s hogy elriasszam, tudja, válaszolta, jó, mondtam, nagyon jó, sokadszorra veszem kézbe.

– Szóval hogy lehet nem félni, kérdem, amikor három, négy, öt ugató, morgó kutya közeledik feléd, te pedig el akarsz haladni köztük, mert nem láttam, végül hányan voltak, annyira elhomályosította a rettegés

a tekintetem. Hogy lehet nem félni, kérdezem, mint aki tudja, hogy a félelem öröktől fogva adott s változhatatlan.

- Csak a kutyáktól nem félek - válaszolja, s nevet, ujjait tördelve.